

JACK LONDON

*Suikast
Bürosu*

Çeviren
İnci Katırcı

B Ö L Ü M B İ R

Kocaman ve ışıltılı kara gözleri, emsalsiz düzgünlükte bir dokuya sahip pürüzsüz ve lekesiz buğday rengi teni, insanı okşamaya davet eden dağınık ve kıvrıkcık kara saçlarıyla yakışıklı bir adamdı; kısaca söyleyecek olursak, kadınların bakmaktan hoşlandıkları türden, ayrıca da görünümünün insanın gönlüne işleyen niteliğinin gayet farkında olan bir adamdı. İnce belli, kaslı ve geniş omuzluydu, ayrıca onu içeriye alan ve şimdi tekrar işinin başına dönmekte olan uşağa ve odaya attığı endişeli bakışların maskeleyiği bir tür gözük pek, erkeksi fiyakası vardı. Uşak sağır ve dilsizdi, daireyi önceden ziyaret etmiş olan Lanigan'dan duymuş olmasaydı bile tahmin edebilirdi bunu.

Kapı uşağın ardından kapanır kapanmaz konuk kendini titremekten alamadı. Ne var ki, mekânın kendisi bu tür bir his uyandıracak hiçbir özelliğe sahip değildi. Dolup taşan kitap raflarının çevrelediği, sağında solunda gravürler, bir köşesinde

de harita rafı bulunan, sessiz, düzgün bir odaydı. Duvarda tren tarifeleri ve buharlı gemi broşürleriyle dolu büyük bir raf daha mevcuttu. Pencereilerin arasında büyük bir çalışma masası duruyordu, üstünde bir telefon, masaya bağlı hareketli platformda da daktilo vardı. Her şey son derece düzenliydi ve sistemin özü olan bir dehanın öncülüğüne işaret ediyordu.

Kitaplar, bekleyen adamın ilgisini çekti, aynı anda bütün bir dizinin adlarını tarayan tecrübeli bir bakışla raflar boyunca gezindi. Bu ciltli kitaplarda da insanı ürpertecek bir şey yoktu. Özellikle dikkatini çekenler, Ibsen'in düzyazı tiyatro oyunları, Shaw'un çeşitli oyun ve romanları, Wilde, Smollett, Fielding, Sterne ve *Binbir Gece Masalları*; La Fargue'ın *Mülkiyetin Evrimi* eseri, Öğrenciler için Marx, Fabian Yazıları, Brooks'tan Ekonomik Üstünlük, Dawson'dan Bismarck ve Devlet Sosyalizmi, Engels'ten *Ailenin Kökeni*, Conant'tan Doğuda Amerika Birleşik Devletleri ve John Mitchell'den *Örgütlü Emek* olmuştu. Bunlardan başka, Tolstoy, Gorki, Turgenyev, Andreyev, Gonçarov ve Dostoyevski'nin eserlerinin Rusça asılları da vardı.

Adam, büyük bir düzen içinde üst üste konmuş inceleme yayınları ve dergi yığınlarıyla dolu, bir köşesinde yeni çıkmış bir düzine romanın durduğu kütüphane masasına gitti. Bir sandalye çekip ayaklarını uzattı, sigarasını yakıp bu kitaplara göz gezdirmeye başladı. Gözüne ince, kırmızı ciltli bir kitap çarptı. Kapağında süslü püslü bir kadın dikkat çekiyordu. Kitabı eline alıp adını okudu: *Dört Hafta: Gürültülü Bir Kitap*. Kapağı açınca sayfalar arasında hafif fakat keskin bir patlama oldu, aynı anda bir ışık çaktı ve duman çıktı. Adam ânında dehşetle kasıldı. Kendini sandalyeye bırakıp çöktü, kolları ve bacakları havaya kalkmıştı, insan farkına varmadan eline almış olduğu

bir yilandan nasıl kurtulmaya çalışırsa kitabı da elinden öyle fırlatıp atmıştı. Konuk fena hâlde sarsılmıştı. Beti benzi atmış, o güzel buğday rengi teni yeşile dönmüştü, ışıltılı kara gözleri de korkuyla yuvalarından fırlayacakmış gibiydi.

Ardından, içerideki bir odanın kapısı açıldı ve o öncü deha içeri girdi. Diğer adamın o küçük düşürücü dehşet hâline bakarken çehresinde soğuk bir neşe donup kalmıştı. Eğilip kitabı aldı, açtı ve tabanca mantarını patlatan, son derece basit mekanizmayı gösterdi.

Küçümseyerek, “Tabii, bana da olsa olsa sizin gibiler gelir zaten,” dedi. “Siz teröristler beni hep hayrete düşürmüştünüzdür. En büyük hayranlık beslediğiniz şeyin tam da en çok korktuğunuz şey olmasının sebebi nedir?” Şimdi, iyice hor gören bir ifade takınmıştı. “Hepi topu barut işte, başka bir şey değil. Bu oyuncak tabanca mantarını dilinizin üstünde patlatmış olsanız bile, kısa bir süre konuşmakta ve yemek yemekte zorlanırdınız, o kadar. Söyleyin şimdi, kimi öldürmek istiyorsunuz?”

Konuşan adam, konukla çarpıcı bir tezat sergiliyordu. Öyle sarışındı ki beyaza çaldığı söylenebilirdi. Neredeyse bir albino-nunkiler kadar ince ve ipeksi kirpiklerinin örttüğü gözleri, soluk mavinin en soluk tonundaydı. Yaşlılığın sonucu olmayan, kar beyazı denebilecek kadar açık sarı renkli, aynı derecede ince ve ipeksi saçları, kısmen kel olan başının üzerinde seyrek bir örtü oluştuyordu. Ağzı, sert olmasa da, sıkı ve ihtiyatlı bir ifadeye sahipti, alnının geniş ve kibirli çatısı, ardındaki beyni açıkça ortaya koyuyordu. Can sıkacak kadar düzgün bir konuşması vardı, telaffuzunun tekdüze bir şekilde ve tamamen aksandan yoksun oluşu neredeyse kendi başına bir aksan ortaya çıkarıyordu. Az önce yaptığı eşek şakasına rağmen pek de nüktedan görünmüyordu. Bilgelige işaret eden ağırbaşlı bir havası ve biraz kasvetli

bir ciddiyeti vardı; bir yandan da, kudretinden duyduğu memnuniyeti yansıtan bir hava yayıyor, patlayan şaka kitapları ve oyuncak mantar tabancalarının fazlasıyla ötesine geçen felsefi bir durgunluğa sahip gibi görünüyordu. Karakterini, beyaza çalan sarı saçlarını ve hemen hemen hiç kırıksıklık görünmeyen yüzünü tarif etmek öyle zordu ki kaç yaşında olduğuna dair bir ipucu yakalamak mümkün değildi, otuzdan büyük elliden ya da altmıştan küçük olabilirdi. Göründüğünden daha yaşlı olduğunu düşündürüyordu.

Konuk, “İvan Dragomiloff siz misiniz?” diye sordu.

“Evet, beni bu adla bilirler. Başka herhangi bir ad kadar iş görüyor, nasıl ki Will Hausmann da sizin işinizi görüyorsa. Bize bu adla başvurmuşsunuz. Sizi tanıyorum. Caroline Warfield grubunun sekreterisiniz. Bu grupla önceden iş ilişkim olmuştu. Sanırım sizi Lanigan temsil ediyordu.”

Sözlerine ara verdi, seyrek saçlı başına siyah bir bere geçirip oturdu.

Soğuk bir sesle, “Umarım şikâyetiniz olmamıştır,” diye ekledi.

Hausmann aceleyle, “Yok, hayır, kesinlikle,” dedi. “O diğer olaydan tümüyle memnun kaldık. Size yeniden gelmemiş olmamızın tek sebebi maddi imkânlarımızın elvermemesi oldu. Fakat şimdi emniyet müdürü McDuffy’yi...”

Diğer adam, “Tamam, biliyorum,” diyerek sözünü kesti.

Hausmann giderek artan bir öfkeyle, “O bir yabani, bir canavar,” diye atıldı. “Defalarca davamızın canına okudu, grubumuzun en iyi ve en cesur üyelerini koparıp aldı. Yaptığımız uyarılara rağmen Tawney, Cicerole ve Gluck’u sınır dışı etti. Toplantılarımızı defalarca dağıttı. Emrindeki polisler bizi sopa- larla it gibi dövdü. Hayatlarını davamıza adanmış kardeşlerimiz-

den dördü onun yüzünden şu an hapishane köşelerinde çürüyor.”

Hausmann şikâyetlerini sayıp dökerken, Dragomiloff bir kayıt tutuyormuş gibi ağır ağır başını sallıyordu.

“Şu ihtiyar Sanger, medeniyetin kirli havasını hiç solumamışçasına saf ve mağrur biridir, yetmiş iki yaşında, saygın bir adamdır, sağlığı bozulmuş, bir yandan adım adım eceline yürüyor, bir yandan da burada, bu özgürlükler ülkesinin Sing Sing Hapishanesi’nde on yıllık cezasını çekiyor. Hem de ne uğruna?” diye heyecanla bağırdı Hausmann. Ardından, kendi sorduğu soruyu dermansızca yanıtlayan sesi umutsuz bir boşluğa gömüldü. “Bir hiç uğruna.”

“Kanun adamı olacak bu çakallara bir kez daha kanlı bir ders vermek gerek. Bizi sonsuza dek fütursuzca hırpalamaya devam edemezler. McDuffy’nin adamları tanık kürsüsünde yalancı şahitlik etti. Orası kesin. Adam fazla uzun bir ömür sürdü. Artık vakti geldi. Hem gereken parayı bir toplayabilmiş olsaydık, adam şimdiye çoktan ölmüş olacaktı. Gelgelelim, suikastın avukat ücretlerinden daha ucuza çıkacağı sonucuna varınca zavallı yoldaşlarımızı hapishane hücrelerinde bir başlarına bıraktık ve gereken parayı daha çabuk topladık.”

Dragomiloff, “Aldığımız talimatın toplumsal açıdan haklı bir gerekçeye sahip olduğu kanaatine varana dek, o talimatı katilen yerine getirmeme yönünde bir kuralımız olduğundan haberdarsınızdır,” dedi ve susup karşısındaki adamı inceledi.

Hausmann içerleyerek sözünü kesmeye çalıştı, “Muhakkak.”

Dragomiloff, sakince ve konuşmasına hukuki bir hava katarak, “Fakat bu vakada,” diye devam etti, “davanızın haklı olduğu kuşku götürmez. McDuffy’nin ölümünün toplumsal olarak yerinde ve doğru olduğu ortaya çıkacaktır. Kendisini de, yaptık-

larını da biliyorum. Sizi temin ederim, soruşturmanın nihayetinde yüzde yüz bu yönde bir karara varacağımıza inanıyorum. Şimdi parayı alayım.”

“Fakat ya McDuffy’nin ölümünün toplumsal açıdan haklı bir gerekçeye sahip olduğu kararına varmazsanız?”

“Soruşturma masraflarını karşılamak üzere kesilen yüzde onluk kısım hariç olmak üzere, ödediğiniz para son kuruşuna kadar iade edilecektir. Bu da bizim âdetimiz.”

Hausmann cebinden kabarık bir cüzdan çıkardı ve ardından tereddütte kaldı.

“Ücretin tümünü mü ödemem gerekiyor?”

“Kuşkusuz, şartlarımızı biliyorsunuz.” Dragomiloff’un sesinde hafif bir azar tınısı vardı.

“Fakat ben düşünmüştüm ki, öyle ummuştum ki... Siz kendiniz de biliyorsunuz, biz anarşistler yoksul insanlarız.”

“Ben de zaten bu yüzden sizden bu kadar düşük bir ücret istiyorum. On bin dolar, büyük bir şehrin emniyet müdürünün öldürülmesi için fazla yüksek bir meblağ değil. İnanın bana, bu ücret masrafları anca karşılayacaktır. Özel kişiler için çok daha yüksek bir ücret belirleniyor, yalnızca özel kişiler oldukları için hem de. Çırpınıp duran yoksul bir grup değil de, milyoner olsaydınız, McDuffy için sizden en az elli bin isterdim. Ayrıca bu işi salt keyfimden de yapmıyorum.”

Diğer adam, “Yok artık! Bir kral için kaç para isteyecektiniz?” diye haykırdı.

“Değişir. Bir kral, diyelim ki İngiltere kralı olsun, beş yüz bine patlar. İkinci veya üçüncü mevkiden küçük krallar ise yetmiş beş bin ile yüz bin dolar arasında bir meblağ tutacaktır.”

Hausmann, “Bu kadar pahalı olacağını hayatta tahmin edemezdim,” diye mırıldandı.

“Bu kadar az kralın öldürülmesinin sebebi de bu ya. Hem benim inşa ettiğim kadar mükemmel bir teşkilatın getireceği yüksek masrafları unutuyorsunuz. Sırf seyahat masraflarımız bile sizin tahmin edebileceğinizden çok daha yüksek. Çok sayıda çalışanın var, siz de bunların kelle koltukta, bedavaya çalıştıklarını sanmıyorsunuzdur. Ayrıca unutmayın ki, bu işleri müşterilerimiz için hiçbir tehlike doğurmayacak şekilde tamamlıyoruz. Eğer Emniyet Müdürü McDuffy'nin hayatının on bin dolar etmeyeceğini düşünüyorsanız, size şöyle sorayım, kendi hayatınıza biçeceğiniz değer bundan daha mı düşük olurdu? Kaldı ki siz anarşistler icraatta zayıfsınız. Ne zaman bir olaya el atmaya kalksanız ya işi elinize yüzünüze bulaştırıyorsunuz ya da yakalanıyorsunuz. Dahası, dinamit veya suikast bombası kullanmakta inat ediyorsunuz ki bunlar da son derece tehlikeli...”

“Uyguladığımız infazların sansasyonel ve gösterişli olması gerekiyor,” diye açıkladı Hausmann.

Suikast Bürosu'nun başkanı başını salladı.

“Tamam, anlıyorum. Ama mevzu bu değil. Bu öyle aptalca, öyle berbat bir öldürme biçimi ki, dediğim gibi, görevlilerimiz için son derece tehlikeli. Şimdi, eğer grubunuz, mesela zehir kullanmama izin verirse, yüzde on oranında indirim yaparım, havalı tüfek olursa da yüzde yirmi beş oranında.”

Anarşist, “İmkânı yok!” diye haykırdı. “Böylesi, amacımıza hizmet etmez. Cinayetlerimiz kanlı olmak zorunda.”

“Bu durumda size indirim yapamam. Bay Hausmann, siz Amerikalısınız, değil mi?”

“Evet, Amerika'da doğdum; Michigan'ın St. Joseph şehrinde.”

“Peki neden McDuffy'yi kendiniz öldürüp de paranın grubunuzun kasasında kalmasını sağlamıyorsunuz?”

Anarşistin rengi attı.

“Yok, yok. Sizin sunduğunuz hizmet tam anlamıyla, hakikaten tam anlamıyla kusursuz, Bay Dragomiloff. Bir de benim can almak ya da kan dökmek konusunda, yani, demek istediğim, bunu kendi ellerimle yapmak konusunda, tabiatımdan gelen bir... hımm... çekingenliğim var. İçim kaldırmıyor. Teorik olarak bir cinayetın haklı olduğunu bilebilirim fakat iş icraata gelince içim elvermiyor. Bir türlü yapamıyorum işte, vaziyet bundan ibaret. Elimde değil. Ben karıncaı bile incitemem.”

“Yine de şiddet yanlısı bir grubun üyesisiniz.”

“Biliyorum. Beni buna zorlayan şey, mantığım. Filozof tavırlı, direnişten uzak Tolstoycuların arasında olmakla yetinemezdim. Mesela Martha Brown grubundakiler gibi, öbür yanağını çevirmenin hikmetine inanmıyorum. Eğer saldırıya uğrarsam benim de saldırmam gereki...”

Dragomiloff sözünü keserek kuru bir sesle, “Vekâleten olsa bile,” dedi.

Hausmann başını eğerek onayladı.

“Vekâleten olsa bile. Beden güçsüz olunca başka yolu kalmıyor. Buyurun, paranız.”

Dragomiloff parayı sayarken, Hausmann son bir kez pazarlık yapmaya kalktı.

“On bin dolar. Paranın tam olduğunu göreceksiniz. Alın ve bu paranın, talep ettiğimiz büyük katkıları sağlamaya gücü yetmeyecek çok sayıda yoldaşımızın gösterdiği adanmışlık ve fedakârlığı temsil ettiğini unutmayın. Anlaşmamıza Müfettiş Morgan’ı ekleyemez misiniz? O da tam bir canavardır.”

Dragomiloff başını iki yana salladı.

“Hayır, bunu yapamayız. Grubunuz için zaten bugüne kadar ki en büyük indirimı yaptık.”

Karşısındaki, “Bombayla olabilir,” diyerek üsteledi. “Tek bir bombayla ikisini de öldürebilirsiniz.”

“Ki bundan özenle kaçınmamız gerekir. Kuşkusuz, Emniyet Müdürü McDuffy’yi araştırmamız gerekecek. Tüm faaliyetlerimizi ahlaken onaylamamız gerekiyor. Ölümünün toplumsal açıdan haklı bir gerekçeye sahip olmadığı sonucuna varırsak da...”

Hausmann endişeyle sözünü kesti, “O zaman on bin dolar ne olacak?”

“Cari masraflar için kesilen yüzde onluk kısmı haricinde geri alacaksınız.”

“Peki ya adamı öldüremezseniz?”

“Eğer bir senenin sonunda görevi yerine getirmeyi başaramazsak paranızı geri ödeyeceğiz, ayrıca bu meblağ üzerinden yüzde beş faiz alacaksınız.”

Dragomiloff bir çağrı düğmesine basarak görüşmenin sona erdiğini belirtti ve ayağa kalktı. Ardından Hausmann da kalktı ve uşağın odaya daha gelmemiş olmasını fırsat bilerek bir soru daha yöneltti.

“Ama diyelim ki öldünüz, kaza geçirdiniz, hastalandınız filan mesela. Elimde ödeme makbuzu yok. O zaman para uçup gider.”

“Her şey ayarlanmış durumda. Böyle bir durumda Chicago şubesi müdürü derhal idareyi eline alacak ve San Francisco şubesinin müdürü yerine ulaşana kadar tüm işleri yürütecek. Geçen yıl böyle bir şey oldu. Burgess’i hatırlıyor musunuz?”

“Hangi Burgess?”

“Demiryolu kralı. Adamlarımızdan biri anlaşmayı yaptı, tüm işlemleri halletti ve parayı her zaman olduğu gibi nakit olarak aldı. Tabii ki benim onayım da alınmıştı. Bundan sonra ise iki şey oldu. Burgess tren kazasında hayatını kaybetti, adamımız da zatürreden öldü. Buna rağmen para iade edildi. İş kanuni yolla-

ra kalsa paranın iadesi mümkün olmayacakken, konuyla bizzat ben ilgilendim. Yıllardır devam eden başarımız, müşterilerimizle onurlu bir şekilde iş yaptığımızın kanıtıdır. İnanın bana, bu kadar kanundışı yollarla faaliyet gösterirken en kati dürüstlük derecesinden azıcık sapsak, sonumuz olurdu. McDuffy'ye gelince..."

O an uşak içeri girdi, Hausmann mimikleriyle karşısındakini uyararak susmasını söyledi. Dragomiloff gülümsedi.

"Tek kelime dahi duyamaz," dedi.

"Fakat daha şimdi zile basarak yanınıza çağırdınız. Üstelik, ben kapı ziline bastığımda da bakmıştı."

"Kendisi için zil sesi ışık demek. Zil çalmıyor, lamba yanıyor. Ömrü boyunca tek bir ses dahi işitmemiştir. Dudaklarınızı görmediği sürece ne dediğinizi anlayamaz. Neyse, McDuffy diyor-duk. Kendisini ortadan kaldırma konusunu iyice düşündünüz mü? Unutmayın, bize bir talimat verdiğiniz anda yerine getirilmiş sayabilirsiniz. İşlerimizi başka türlü yürütemeyiz. Bildiğiniz gibi, kurallara sahibiz. Talimat bir kere verildi mi katiyen geri alınamaz. Buna razı mısınız?"

"Tümüyle razıyım." Hausmann kapıda durakladı. "Haberini ne zaman alacağız... eylem haberini?"

Dragomiloff bir an düşündü.

"Bir hafta içinde. Bu vakada soruşturmayı yalnızca formalite icabı yapacağız. Operasyonun kendisi oldukça basit. Adamlarım hazır. İyi günler."

B Ö L Ü M İ K İ

Bir hafta sonra bir akşamüstü, S. Constantine Ltd. adlı Rusya menşeli büyük bir ithalat şirketinin önünde elektrikli bir otomobil bekliyordu. Sergius Constantine özel ofisinden çıkıp talimatlar vermeye devam ettiği şirket yöneticisinin eşliğinde otomobile ulaştığında saat üçtü. Hausmann veya Lanigan bu adamı otomobile binerken görmüş olsalar kendisini hemen tanırlardı fakat Sergius Constantine adıyla değil. Kendilerine sorulmuş olsa ve bu soruyu yanıtlamış olsalar, adamın adının İvan Dragomiloff olduğunu söylerlerdi.

Otomobili güneye sürüp tıklım tıklık Doğu Yakası'na geçen İvan Dragomiloff'tu. Bir kez durup "Yazıyor! Yazıyor!" diye bağırarak bir sokak çocuğundan gazete aldı. Manşetleri ve yakın bir şehirde meydana gelen anarşist saldırı sonucu Emniyet Müdürü McDuffy'nin öldüğünü bildiren haberi okuyana kadar da yola devam etmedi. Gazeteyi yan tarafına bırakıp tekrar yola koyul-

duğunda Constantine'in yüzünde dingin bir gurur ifadesi vardı. Kurduğu teşkilat görevini yerine getirmişti, hem de her zamanki gibi pürüzsüz bir şekilde. Soruşturma yapılmış, ki bu vakada neredeyse formalite icabıydı, talimat verilmiş ve McDuffy ölmüştü. Doğu Yakası'nın en mide bulandırıcı kenar mahallelerinden birinin kıyasına kondurulmuş modern bir apartmanın önünde dururken hafifçe gülümsedi. Bu gülümseme, Caroline Warfield grubunun, yani katletme cesaretine sahip olmayan teröristlerin, duyacağı sevinci düşününce belirmişti.

Asansör Constantine'i en üst kata çıkardı, adam zile basınca genç bir kadın kapıyı açarak kollarını Constantine'in boynuna doladı, onu öptü ve Rusça sevgi sözcüklerine boğdu. Adam, kadına Grunya diye hitap ediyordu.

Kadın, adamı oldukça konforlu bir odaya aldı. Doğu Yakası'nda yer alan örnek bir apartman dairesi için bile, dikkat çekici ölçüde konforlu ve zevkle döşenmiş bir odaydı bu. Yalın, gösterişsiz mobilyalardan ve dekorasyondan kültür ve varıllık akıyordu. Odada raflar dolusu kitap, üstü gazetelerle dolu dar-madağınık bir masa vardı, odanın diğer ucunu ise bir salon piyanosu dolduruyordu. Grunya, konuğunun sarışnılığının yoksun olduğu tüm renkleri taşıyan, gürbüz bir Rus sarışınıydı.

Constantine'inki gibi aksansız bir İngilizce'yle, "Telefon etmen lazımdı," diyerek adamı azarladı. "Dışarı çıkmış olablirdim. Öyle düzensiz bir şekilde geliyorsun ki seni ne zaman bekleyeceğimi hiç bilemiyorum."

Akşam gazetesini yanına bırakan Constantine, pencerenin önündeki geniş sedirin minderlerine yaslandı.

Constantine, duyduğu şefkatle parlayan bir bakışla, "Öncelikle, değerli Grunya, söze fırça çekerek başlanmaz,"

dedi. “Ben senin o alt sınıflara mensup anaokulu çocuklarından değilim, ne yapacağımı emretmene izin vereceğimi sanma, yüzümü ne zaman yıkayacağımı ya da burnumu ne zaman sileceğimi sen söyleyemezsin. Belki denk gelir de seni evde bulurum diye geldim ama asıl amacım yeni otomobilimi denemektir. Biraz dolanmak ister misin?”

Grunya başını iki yana salladı.

“Bugün olmaz. Saat dörtte misafirim gelecek.”

“Tamamdır.” Saatine baktı. “Bir de bu hafta sonu eve gelebilir misin diye soracaktım. İkimizden biri olmayınca Edge Moor ıssız kalıyor.”

Grunya somurtarak, “Daha üç gün önce oradaydım,” dedi. “Grosset senin bir aydır uğramadığını söyledi.”

“Çok meşguldüm. Ama şimdi bir haftalığına aylıklık edip okuyamadığım şeyleri okuyacağım. Bu arada, sen kendin oraya uğruyor olsaydın, Grosset’in benim bir aydır uğramadığımı söylemesine gerek kalmazdı, değil mi?”

“Meşguldüm hâkim bey, ben de aynen senin gibi meşguldüm.” Kadın coşkuyla güldü ve uzanıp adamın elini okşadı.

“Gelecek misin?”

Grunya düşünüp, “Bugün daha pazartesi,” dedi. “Evet, geleceğim, tabii eğer...” Kurnaz bir tavırla durakladı. “Eğer hafta sonu için bir arkadaşımı getirmeme izin verirsen. Arkadaşımı çok seveceksin, hiç kuşkum yok.”

“Bak sen, bir erkekten bahsediyorsun, değil mi? Senin şu uzun saçlı sosyalistlerinden biri herhalde.”

“Yok, değil, kendisinin saçları kısa. Fakat sevgili dayıcığım, mizah eklerinden kopya çekeceğine, daha kaliteli bir şeyler söylemeni beklerdim. Ben ömrümde hiç uzun saçlı sosyalist görmedim. Sen gördün mü?”

Constantine kendinden emin bir şekilde, “Ben de görmedim ama bira içtiklerine şahit oldum,” dedi.

“Şimdi hak ettiğin cezayı çekeceksin.” Grunya bir yastık kapıp tehditkâr bir havayla adamın üzerine yürüdü. “Benim veletlerin dediği gibi, ‘Seni dayak manyağı yapacağım.’ Al sana! Al sana! Al sana!”

Constantine darbeler arasında, “Grunya! İtirazım var!” diye homurdanıyor, nefes nefese konuşuyordu. “Bu yaptığın çok yakışsız. Annenin kardeşine böyle davranman çok saygısızca. Hem ben yaşıyorum...”

“Peh!” İyice canlanan Grunya, Constantine’i köşeye sıkıştırmış, aralarındaki yastığı da kaldırmıştı. Adamın elini tutup parmaklarına baktı. “Ben bu parmakların bir deste oyun kâğıdını yırtıp ikiye ayırdığına ve gümüş paraları büktüğüne şahit oldum.”

“Hepsi artık mazi. Parmaklarımın... hiç gücü kalmadı.”

Parmaklarını gevşek ve halsiz bir şekilde kadının eline bıraktı, bu da Grunya’nın öfkesinin tekrar kabarmasına neden oldu. Elini adamın pazısına koydu.

“Pazını şişir,” diye buyurdu.

Adam titrek bir sesle, “Ben... şişiremiyorum,” dedi. “Ah! Ay! İşte, en fazla bu kadarını yapabiliyorum.” Aslında çok az bir çaba göstermişti. “Görüyorsun, artık hamlamışım... giderek çöken ihtiyarlık yüzünden kaslarım erimiş...”

Kadın, “Şişir şunu!” diye bağırdı, bu sefer ayağını da hızla yere vurdu.

Constantine pes edip denileni yaptı, elinin altındaki pazılar şişerken kadının yüzü hayranlıkla kızardı.

“Taş gibi,” diye mırıldandı, “tek farkı bu taşın canlı olması. Müthiş. Aşırı güçlüsün. Bütün gücünü üzerimde denesen kesin öldürdüm.”

“Hatırlarsın,” diye yanıtladı adam, “küçüklüğünde çok yaramazlık yapsan bile hiç dizime yatırıp sana şaplak atmadım, bu da alacağım olsun.”

“Aa, ama dayı, şaplak atmayı ahlaken yanlış bulduğundan değil miydi o?”

“Doğru fakat eğer bu düşüncem sarsıldıysa, bunun tek sebebi sensin, üç yaşından altı yaşına kadarki hâlin düşüncelerimi yeterince sarstı. Grunya, tatlım, seni incitmek istemem ama hakikatleri konuşacaksak şunu söylemem lazım ki o dönemler sen bir barbardın, yabaniydin, bir mağara çocuğu, orman kaçkını, bir... tam anlamıyla küçük bir şeytandın, ne ahlak ne de görgüden nasibini almış bir kurt yavrusuydun, sen bir...”

Ne var ki, havada duran tehditkâr yastık yüzünden konuşmayı bırakarak kollarını kaldırıp kafasına siper etti.

“Dikkatli ol!” diye haykırdı. “Şu an yaptığın hareketlere baktığımda görebildiğim tek fark artık yetişkin bir kurt yavrusu olduğun. Yirmi iki yaşındasın, ha? Kuvvetinin farkına varıyorsun... öfkeni benden çıkarmaya başlıyorsun. Fakat çok da geç değil. Bir dahaki sefere beni pataklamaya kalktığında, *kaçarı yok*, bir şaplak yiyeceksin, artık genç bir hanım olsan bile umurunda değil, hem de şişman bir genç hanım olsan bile.”

“Çok kabasın! Ben şişman filan değilim!” Kolunu uzattı. “Şuraya bak. Dokun. Bunlar kas. Elli sekiz kiloyum. Şimdi sözünü geri alacak mısın?”

Yastık bir kez daha havaya kalkıp adamın üstüne indi, adam tam da kendini savunmaya çalışırken, kahkahalar atıp homurdanır, kollarını siper edip yastığı savuştururken, bir hizmetçi elinde semaverle odaya girdi, Grunya çay servisi yapmak üzere dayısının yakasından düştü.

Hizmetçi odadan çıkarken Constantine, “Senin çocuklardan biri mi?” diye sordu.

Grunya başını sallayarak onayladı.

Adam, “Epey saygın görünüyor,” yorumunda bulundu. “Yüzü hakikaten de temiz.”

Grunya, dayısına çayını uzatırken yüzünde bir gülümseme ve şefkat ifadesiyle, “Yoksul mahallesindeki çalışmalarım hakkında konuşup beni kışkırtmana izin verecek değilim,” diyerek karşılık verdi. “Kendi kişisel evrimimi anlamaya çalışıyorum, hepsi bu. Sen yirmi yaşında inandıklarına artık inanmıyorsun.”

Constantine başını iki yana salladı.

Efkârla, “Belki de bir hayalperestten başka bir şey değilim,” diye ekledi.

“Okudun, çalıştın ama yine de topluma faydalı olmak için hiçbir şey yapmadın. Hiçbir şeye gönüllü olmadın.”

Constantine, Grunya’nın ardından, “Hiçbir şeye gönüllü olmadım,” diye hüznle tekrarladı ve aynı anda, gözü McDuffy’nin ölümünü duyuran gazete manşetine takılınca dudaklarında beliren sırtışı bastırmak zorunda kaldı.

Grunya, “Rus karakterin yüzünden,” diye bağırdı. “Çalışmalar, en küçük detayına kadar incelemeler ve içgözlemler, her şey var, faaliyet ve icraat yok. Ama ben...” Gençliğini gösteren sesi zafer kazanmışçasına yükseldi. “Ben yeni nesildeyim, ilk Amerikan neslinden...”

Constantine kuru bir sesle araya girerek, “Sen Rusya’da doğdun,” dedi.

“Ama Amerika’da büyüdüm. Rusya’dan daha bebekken ayrılmışım. İcraata büyük önem veren bu ülkeden başka bir ülke görmedim. Yine de Sergius Dayı, şu işleri bir yana bırakabilseydin öyle büyük bir güç olabilirdin ki.”

Constantine, “Burada neler yapıyorsun bir düşün,” yanıtını verdi. “Unutma, çalışmalarını benim ticari işlerim sayesinde gerçekleştirebiliyorsun. Görüyorsun ya, ben de iyilik yapıyorum...” Duraksadı ve yumuşak tabiatlı terörist Hausmann’ı hatırladı. “Ben vekâleten iyilik yaptırıyorum. İşte bu kadar. Vekilim de sensin.”

Grunya cömertçe, “Biliyorum, berbat şeyler söylüyorum,” dedi. “Beni sen şımarttın. Babamı hiç görmedim, o yüzden babamın yerini senin aldığına sevindiğimi söylemem ihanet sayılmaz. Benim babam, aslında hiçbir baba, bu kadar... bu kadar büyük bir sevecenlik gösteremezdi.”

Kendini pencerenin önündeki geniş sedire iyice bırakan, taş gibi kaslara sahip, saçları seyrelmiş beyefendiyi bu sefer yastık darbeleri yerine öpücüklere boğdu.

Constantine, sırf Grunya’nın sözlerinin sebep olduğu hafif kafa karışıklığı ile mutluluğu gizlemek amacıyla kurnazca, “Senin anarşistliğİN ne âlemde?” diye sordu. “Birkaç yıl önce tam anlamıyla bir Kızıl olacak gibiydin, toplumsal düzenin destekçilerine ateş püskürüyor, ölmelerini, yok olmalarını diliyordun.”

Grunya gönülsüzce, “Benim... benim o yönde bir eğilimim vardı,” itirafında bulundu.

“Eğilim mi!” diye bağırdı Constantine. “Beni, işimi bırakıp kendimi insanlık davasına adamaya ikna etmeye çalıştığını gördükçe endişeden ölecektim. Hatırlarsan, ‘dava’ sözünü de vurgulaya vurgulaya söyledin. Sonra da bu yoksul mahallesine gelip çalışmaya başladın... aslına bakarsan düşmanla uzlaşıyorsun... o hor gördüğün sistemin yoksul yıkıntılarını yamamış oluyorsun...”

Grunya itiraz ederek elini kaldırdı.

Constantine, “Buna başka ne diyebilirsin ki?” diyerek üstelendi. “Oğlanlar kulübün, kızlar kulübün, genç anneler kulübün. Ya şu kadın işçiler için kurduğun kreş! Çalışma saatleri boyunca çocukların bakımını sağlayarak, işverenlerin, anneleri kan ter içinde çalıştırmasına imkân vermekten başka bir şey yapmış olmuyorsun.”

“Ama ben artık kreş planının ötesine geçtim, dayı, sen de biliyorsun.”

Constantine onaylar biçimde başını salladı.

“Hem başka şeyler de var. Tam bir muhafazakâra dönüyorsun... bir nevi sosyalist oluyorsun. Bu malzemedен devrimci çıkmaz.”

“Ben o kadar da devrimci değilim, sevgili dayıcığım. Büyüyorum. Toplumsal gelişme ise yavaş ve acılı bir yol. Bu yolun kestirmesi yok. Her adımı hesaplaman gerek. Ha, bu arada ben hâlâ felsefi anlamda anarşistim. Her zeki sosyalist de öyledir zaten. Gelgelelim, her geçen gün daha da net bir şekilde görüyorum ki anarşi hâlinin ideal özgürlüğüne ancak arada yer alan sosyalizm aşamasından geçerek ulaşılabilir.”

“Peki adı ne?” diye sordu Constantine birden.

“Kimin? Ne?” Mahcubiyetle birlikte kadının yanaklarını al bastı.

Constantine ses çıkarmadan çayını yudumlayıp bekledi.

Grunya kendini toparlayıp bir an ciddiyetle karşısındaki adama baktı.

“Söyleyeceğim,” dedi, “ama cumartesi akşamı, Edge Moor’da. Hani saçı... saçı kısa demiştim ya, o.”

“Getireceğin misafir o mu?”

Grunya başını sallayarak onayladı.

“O zamana kadar başka bir şey söylemeyeceğim.”

“Peki onu?..” diye sordu.

Grunya bocalayarak, “Sanıyorum ki öyle,” dedi.

“Seninle konuştu mu?”

“Evet... hem de hayır. Her şeyi zaten konuşulmuş varsayıyor. Tanışana kadar bekle. Sergius Dayı, onu çok seveceksin, bundan eminim. Zekâsına da saygı duyacaksın. Kendisi... saat dörtte misafirim olacak. Bekle de şimdiden tanışın. Rica ediyorum, lütfen kal.”

Fakat Sergius Constantine, nam-ı diğer İvan Dragomiloff, saatine bakıp hızla ayağa kalktı.

“Olmaz, Grunya, sen onu cumartesi günü Edge Moor’a getir, kendisini sevmek için elimden geleni yapacağım. Hem o zaman daha uygun olurum. Bir hafta boyunca aylıklık etmeyi düşünüyorum. Eğer niyetiniz görüldüğü kadar ciddiye bir hafta misafirimiz olsun.”

Grunya’nın cevabı, “Kendisi çok meşgul,” oldu. “Onu ancak hafta sonu kalmaya ikna edebildim.”

“İşleri yüzünden mi?”

“Bir bakıma öyle. Fakat onunki gerçek anlamda iş değil. Ticaretle uğraşmıyor. İşte, varlıklı biri. Meşguliyetini en iyi tanımlayan şey, topluma faydalı olma işi. Fakat zekâsına hayran olacaksın dayı, ve saygı da duyacaksın.”

Kapıda kucaklaşıp ayrılırırken Constantine’in son sözleri, “Umarım öyle olur... senin hatırın için, tatlım,” oldu.